

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Pabianicach
95-200 Pabianice, ul. Kilińskiego 10/12**

tel./fax. (0-42) 215-27-76, tel. (0-42) 215-35-89
e-mail: sekretariat.psse.pabianice@sanepid.gov.pl

*Ocena stanu sanitarnego
powiatu pabianickiego za rok 2021*

Pabianice, 01.06.2022 r.

Spis treści

<i>Wstęp</i>	<i>3</i>
<i>I. Nadzór przeciwepidemiczny</i>	<i>4</i>
<i>II. Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia.</i>	<i>10</i>
<i>III. Nadzór w zakresie higieny środowiska</i>	<i>15</i>
<i>Nadzór nad warunkami pracy</i>	<i>15</i>
<i>Nadzór nad środkami zastępczymi</i>	<i>19</i>
<i>Higiena Komunalna</i>	<i>21</i>
<i>Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania</i>	<i>30</i>
<i>IV. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia</i>	<i>31</i>
<i>V. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny</i>	<i>32</i>

WSTĘP

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pabianickiego w roku 2021 oparta jest na analizie działalności kontrolnej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Pabianicach wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym. Podstawowym celem w prowadzonych działaniach była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu i szerzeniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Pabianicach zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. Poz. 195) – skierowana jest na ochronę zdrowia przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i/lub uciążliwych, a w szczególności zapobieganiu powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz cywilizacyjnych na obszarze powiatu pabianickiego.

Dla realizacji tej polityki w Pionie Nadzoru Sanitarnego w roku 2021 kontynuowano wdrożony system zarządzania jakością na zgodność z normą PN-EN ISO/IEC 17020/2012 „Ocena zgodności – wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcje”.

W 2021 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powiecie pabianickim były 2444 obiekty. W Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Pabianicach w sprawowanie nadzoru nad obiektami zaangażowanych jest 19 pracowników merytorycznych.

- Liczba kontroli przeprowadzonych w roku 2021 – 1719;
- Liczba pobranych próbek w roku 2021 – 566.

I. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY

Informacje opracowano korzystając z:

- danych zawartych w sprawozdaniach na drukach GUS
- danych liczbowych zawartych w kwartalnych informacjach dotyczących nadzoru nad placówkami służby zdrowia
- wyników z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w ciągu całego roku przez pracowników sekcji epidemiologicznej
- wywiadów i dochodzeń epidemiologicznych

Liczba mieszkańców z danych GUS z dnia 30.06.2021r.

Powiat Pabianicki	-	118 681
Miasto Pabianice	-	63 479
Miasto Konstantynów	-	18 399
wieś(gminy)	-	36 803

W 2021 wykonano:

- kontrole sanitarne placówek służby zdrowia - 22
- kontrole stałych nosicieli - 0
- kontrole punktów szczepień - 5
- wywiady epidemiologiczne i dochodzenia p/epidemiczne - 11 157
- Pobrano 566 prób w ramach nadzoru bieżącego oraz przekazano do laboratorium WSSE w Łodzi 775 prób w kierunku badań na nosicielstwo.

Decyzje sanitarno – techniczne wydane w 2021 r.

Decyzja Nr 01 z dnia 09.11.2021 r. Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice ul. Jana Pawła II 68 dotycząca Pabianickiego Centrum Psychiatrii Oddział Psychiatrii Męskiej obserwacyjny: decyzja nakazująca przeprowadzenie wymiany stolarki drzwiowej. Termin wykonania decyzji 30.06.2022 r.

Nadzór nad zakładami służby zdrowia

Na terenie Powiatu Pabianickiego objęto nadzorem 148 placówek służby zdrowia. Wykonano 22 (razem z kontrolami punktów szczepień) kontrole sanitarne.

Miasto Pabianice

W 2021 roku objętych nadzorem było 98 placówek służby zdrowia. Przeprowadzono 15 kontroli.

Miasto Konstantynów

W 2021 roku objętych nadzorem było 25 placówek służby zdrowia. Przeprowadzono 1 kontrolę.

Gminy powiatu pabianickiego

W 2021 roku w 5 gminach (Pabianice, Ksawerów, Lutomiersk, Dobroń, Dłutów) objętych nadzorem było 25 placówek. Przeprowadzono 6 kontroli.

Działalność w zakresie szczepień ochronnych

Nadzorem objęto 25 placówek w których wykonywane są szczepienia ochronne. Zaplanowano kontroli 43 - wykonano 5 kontroli.

Uodpornienie przeciwko poszczególnym chorobom na dzień 31.12.2021 r. bez rocznika 2021 przedstawia się następująco:

- krztusiec - 95 %
- błonica - 95 %
- tężec - 95 %
- poliomyelitis - 93 %
- odra, świnka, różyczka - 88 %
- Hemophilus typu b - 94 %

Wzorem lat ubiegłych podczas kontroli punktów szczepień przeprowadzono bieżący instruktaż o prawidłowym wykonywaniu szczepień, zachowaniu łańcucha chłodniczego, przechowywaniu szczepionek i prowadzeniu dokumentacji.

Pokąsania

W 2021 roku przeprowadzono 76 wywiadów z ludźmi pokąsanymi przez zwierzęta. Szczepionych p/wścieklicznie zarejestrowanych pogryzionych było 21 osób, z czego 15 osób z miasta i 6 ze wsi.

Borelioza

W roku sprawozdawczym 2021 odnotowano 46 przypadków boreliozy. 26 osób zamieszkałych w mieście i 20 osób zamieszkałych na wsi.

W 2 przypadkach boreliozy pacjenci byli hospitalizowani z rozpoznaniem neuroboreliozy.

Zachorowania grypopodobne i COVID-19

W 2021 r. w powiecie pabianickim przeprowadzano wywiady epidemiologiczne ze wszystkimi osobami, które uzyskały dodatni wynik testu w kierunku SARS-CoV-2. Wydawano decyzje administracyjne o nałożeniu kwarantanny w związku z kontaktem z Covid-19.

Przeprowadzono 897 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów,

zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. z późniejszymi zmianami).
Nałożono 1 mandat na kwotę 200 zł.

Rozwiązywano sprawy zgłoszonych za pośrednictwem Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS).

Dane liczbowe dostępne są pod adresem: www.gov.pl/web/koronawirus.

Nowo zarejestrowane przypadki gruźlicy na terenie powiatu pabianickiego

W roku 2021 zarejestrowano 8 nowych przypadków zachorowań na gruźlicę potwierdzonych badaniami. Chorych i ich otoczenie domowe i rodzinne objęto nadzorem epidemiologicznym. W 3 przypadki zachorowanie na gruźlicę zakończyły się zgonem chorych.

Dla porównania w roku 2020 nowych przypadków było 6. W tym 1 przypadek zachorowania zakończył się zgonem chorującego.

OCENA STANU SANITARNO-HIGIENICZNEGO ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ POWIATU PABIANICKIEGO W 2021 ROKU

W powiecie pabianickim przeprowadzono 22 (kontrole podmiotów leczniczych i kontrole punktów szczepień) w Podmiotach Leczniczych.

Ogólna ilość placówek pozostająca pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Pabianicach to 148 (bez punktów szczepień).

- 1 szpital Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice
- 1 szpital Pabianickie Centrum Psychiatryczne Pabianice
- 24 Poradnie Lekarza Rodzinnego
- 77 Gabinety Stomatologiczne
- 12 Gabinety Ginekologiczne
- 4 Gabinety Ortopedyczne
- 3 Gabinety Dermatologiczne
- 3 Zakłady Rehabilitacyjne
- 2 Zakłady opiekuńczo-lecznicze
- 6 Inne podmioty lecznicze
- 6 Laboratoria Diagnostyczne
- 1 Centrum Dializ
- 1 Apteka z recepturą farmaceutyczną
- 1 Centrum Krwiodawstwa (punkt pobrań)
- 6 Domy Pomocy Społecznej

Decyzje wydane w 2020 r., które zostały niewykonane w terminie i przedłużone na rok 2021.

Decyzja nr 01 z dnia 03.02.2020 r. wydana na Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice ul. Jana Pawła II 68 korytarz poradni specjalistycznej, termin wykonania 31.12.2021 r.

Decyzja nr 02 z dnia 03.02.2020 r. Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice ul. Jana Pawła II 68, część pionu położniczo-ginekologicznego dotycząca bloku porodowego wraz z salą cięciową, punktem noworodkowym. Termin wykonania decyzji 30.06.2021r. Decyzja nie wykonana w ustalonym terminie. Dnia 05.10.2021 r. Pabianickie Centrum Medyczne złożyło wyjaśnienia dotyczące powodu nie wykonania decyzji zgodnie z planem i zwróciło się o przedłużenie terminu wykonania do dnia 31.12.2023 r. W dniu 13.10.2021 r. pracownicy sekcji epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach wykonali kontrolę sanitarną w/w oddziału protokół kontroli Ep/87/6/21 z dnia 13.10.2021 r. stwierdzając fakt nie zrealizowania decyzji. W dniu 22.10.2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wystawił upomnienie z wezwaniem do natychmiastowego wykonania obowiązku doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń Pabianickiego Centrum Medycznego pionu położniczo-ginekologicznego w części pomieszczeń bloku porodowego. Prowadzone jest dalsze postępowanie administracyjne (wydano tytuł wykonawczy i grzywnę w celu przymuszenia do wykonania obowiązku zawartego w decyzji).

Decyzja wydana w 2021 r.

Decyzja nr 01 z dnia 09.11.2021r. Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 68 dotyczące Pabianickiego Centrum Psychiatrii ul. Wiejska 60 doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń Pabianickiego Centrum Psychiatrii oddział psychiatrii męskiej oddział obserwacyjny. Termin wykonania decyzji 30.06.2022 r.

Oddział położniczo-noworodkowy

Na terenie powiatu pabianickiego funkcjonuje 1 oddział położniczo-noworodkowy w Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice ul. Jana Pawła II 68. Oddział działa w systemie całodobowym, posiadając sale przystosowane do systemu roomingu (matka – dziecko). Na oddziale znajduje się niezbędny sprzęt służący do prawidłowego funkcjonowania oddziału zapewniając opiekę położnicy i noworodkowi.

Dezynfekcja i komory dezynfekcyjne

Teren powiatu pabianickiego nie posiada własnej komory dezynfekcyjnej i pralni szpitalnej. Pabianickie Centrum Medyczne w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68 szpital Pabianice ma podpisaną umowę z pralnią Łódź ul. Świętojańska. Szpital oddaje materace, poduszki, koce, pokrowce na materace oraz odzież ochronną.

Dezynfekcja we wszystkich placówkach służby zdrowia odbywa się w sposób prawidłowy, odpowiednio dobranymi środkami dezynfekcyjnymi.

Środki dezynfekcyjne przechowywane są w zamkniętych oznakowanych pojemnikach.

Roztwory dezynfekcyjne przygotowywane są przez pracowników odpowiadających za proces dezynfekcji. We wszystkich placówkach opracowano procedury postępowania (mycia, dezynfekcji) ze sprzętem medycznym, według których personel medyczny powinien postępować. Opracowano także procedurę w/g. której należy przygotować roztwór dezynfekcyjny obecnie stosowany przez daną placówkę służby zdrowia. W brudownikach oddziałów szpitalnych kaczki, baseny wstępnie

są myte, a następnie całkowicie zanurzone w roztworze środka dezynfekcyjnego w pojemniku oznaczonym, zamykanym, przeznaczonym tylko do tego celu.

Sterylizacja

Szpital

Punkt sterylizacyjny znajdujący się w Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice ul. Jana Pawła II 68 posiada dwa autoklawy parowe i autoklaw niskotemperaturowy plazmowy. Autoklaw parowy GETING rok produkcji 1998 ostatni przegląd techniczny 03.04.2019 r.

Autoklaw parowy MSTV rok produkcji 2011 ostatni przegląd techniczny 03.09.2019 r.

Autoklaw plazmowy RENOS-130 rok produkcji 2012. Ostatni przegląd techniczny 13.08.2019 r.

Narzędzia pakowane są w rękaw papier-folia i zamykane za pomocą zgrzewarki, pakiety z włókniny niebieskiej 2 warstwy, papier krepowy 2 warstwy biała i niebieska, zestawy operacyjne przeznaczone na blok operacyjny znajdują się w kontenerach operacyjnych.

Narzędzia chirurgiczne dezynfekowane i myte są przez pielęgniarki instrumentariuszki na bloku operacyjnym, składane i układane w kontenerach operacyjnych przez personel bloku operacyjnego. Gotowe zestawy przekazywane są do sterylizatorni. Na bloku operacyjnym zamontowano myjnię narzędziową do mycia i dezynfekcji narzędzi.

Bielizna operacyjna składana jest w strefie czystej sterylizatorni.

Proces sterylizacji kontrolowany jest za pomocą testów chemicznych i biologicznych. Raz w tygodniu zakładany jest test biologiczny 3M ATTEST. W każdy autoklaw parowy na górna i dolną półkę zakładany jest test biologiczny, odczyt testów odbywa się w szpitalnym laboratorium. W autoklaw plazmowy zakładany jest 1 test biologiczny E2 TEST, odczyt w szpitalnym laboratorium.

W każdym pakiecie narzędziowym znajduje się pasek testu chemicznego STEAM INDICATOR autoklaw parowy, BMS-TEST autoklaw plazmowy.

Na każdy wsad narzędzi do autoklawu zakładany jest test chemiczny SIL-250 STEAM INDICATOR CLASS 4 zapakowany w opakowanie papier-folia. Codziennie przy uruchomieniu autoklawu zakładany jest test próżniowy BOWI-DICK. Wszystkie odczyty testów znajdują się w dokumentacji procesu sterylizacyjnego.

Zestawy narzędziowe opisane są metkownicą datą sterylizacji i datą ważności sprzętu oraz kodem pracownika odpowiedzialnego za proces sterylizacji. Sterylizatornia 3 razy w tygodniu przeprowadza test białkowy do pozostałości białkowych na narzędziach dostarczanych do sterylizatorni z oddziałów. Test przeprowadza się losowo na narzędziach przed zapakowaniem w rękaw papier-folia.

Sprzęt i materiał opatrunkowy po sterylizacji transportowany jest na oddziały szpitalne specjalnym odrębnym wózkiem transportowym.

Lecznictwo wyposażenie w autoklawy

Autoklawy – 55 – stomatolodzy, Podmioty lecznicze POZ i inne -9, Pabianickie Centrum Medyczne Szpital punkt sterylizacyjny- 1.

Pozostałe placówki, gabinety prywatne i praktyki lekarskie posiadają podpisane umowy na sterylizację (15 umów). Sprzęt do sterylizacji zostaje przyniesiony w pojemnikach

przeznaczonych tylko do tego celu, zamykanych, łatwych do utrzymania w czystości, podpisanych. W pojemniku znajdują się narzędzia umyte i po procesie dezynfekcji zapakowane w rękawy foliowo-papierowe z testem chemicznym wewnątrz pakietu. 55 placówek medycznych pracuje przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku.

Ocena działalności zespołu do spraw zakażeń szpitalnych

W Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice zarządzeniem wewnętrznym nr 15/2018 Prezesa Zarządu PCM z dnia 13.03.2018r. powołany jest Zespół i Komitet Zakażeń Szpitalnych. Zespół opracował procedury, które mają na celu monitoring zakażeń, sposób ich zgłaszania i prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych dla wszystkich oddziałów szpitalnych.

Stacja Dializ

Fresenius Nephrocare Polska sp. z o.o. Poznań ul. Krzywa 13 Ośrodek Dializ nr 53 w Pabianicach
Stacja Dializ Pabianice ul. J. Pawła II 68 istnieje zespół kontroli zakażeń zakładowych

II. Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia.

W roku 2021 pod nadzorem sekcji BŻŻ i PK znajdowało się 1145 obiektów zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego. Skontrolowano 224, zatwierdzono 85, przeprowadzono ogółem 355 kontroli sanitarnych (w tym 49 kontroli granicznych), w tym 23 kontroli interwencyjnych.

Rodzaj obiektu	Ilość wg ewidencji	Ilość kontroli	Ilość decyzji administracyjnych	Liczba mandatów	Kwota mandatów w zł
Zakłady produkcji żywności	126	52	12	6	1500
Obiekty obrotu żywnością	632	126	20	14	3 050
Zakłady żywienia zbior. otwarte	136	52	14	16	4 200
Zakłady żywienia zbior. zamknięte	73	14	2	-	-
Zakłady żywienia zbior. zamknięte	109	27	6	1	250
Zakłady Usług Cateringowych	17	27	12	9	3 000
Wytw. kosmetyków, mat. i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu tymi produktami	52	8	-	-	-
Ogółem	1145	306	66	46	12 000

Ogółem wydano **66** decyzji administracyjnych w tym 30 decyzji o warunkowym zatwierdzeniu zakładu, z uwagi na brak dokumentacji w ramach kontroli wewnętrznej. Wydawane decyzje miały na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów, jak również dotyczyły wyegzekwowania prowadzenia przez operatorów żywności kontroli wewnętrznej w zakładzie oraz jej dokumentowania, a także wprowadzenia i utrzymywania systemu kontroli wewnętrznej HACCP. Wydano **1** decyzję zakazującą prowadzenia działalności z uwagi na bardzo zły stan sanitarno-techniczny lokalu. Dotyczyło to zakładu usług cateringowych działającego na terenie Pabianic. Dodatkowo cofnięto decyzję zatwierdzającą obiekt.

W roku 2021 nałożono ogółem 46 mandatów karnych na kwotę 12 000 zł. Uchybienia sanitarne, za które nakładano mandaty karne dotyczyły głównie:

- braku stosownych badań sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w kontakcie z żywnością;
- niewłaściwego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

W roku sprawozdawczym 2021 złożono do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej za naruszanie przepisów prawa żywnościowego w

kiosku szkolnym poprzez oferowanie do sprzedaży produktów niedozwolonych do sprzedaży w jednostkach systemu oświaty, za brak oznakowania w języku polskim produktów wprowadzanych do obrotu poprzez serwisy internetowe, za nieprawidłową prezentację suplementów diety i środków spożywczych poprzez przypisywanie im właściwości leczniczych.

W roku 2021 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych, unijnych i importowanych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Pobrano do badań 178 próbek. Ponadto pobrano 1 próbkę materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 4 próbki kosmetyków.

Z pobranych ogółem 183 próbek zakwestionowano 2, z uwagi na nieprawidłowe znakowanie.

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2021 roku dokonano oceny ogółem 10 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 62 partie środków spożywczych, w tym 3 partie środków spożywczych wywożonych za granicę w ramach eksportu.

W roku 2021 wydano 3 świadectwa jakości zdrowotnej dla materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 46 świadectw dla środków spożywczych (z czego 3 dotyczyły eksportu żywności).

Pobrano 1 próbkę owoców mrożonych w kierunku zawartości metali ciężkich (ołowiu i kadmu) nie została zakwestionowana.

W roku 2021 w ramach systemu wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych RASFF otrzymano 62 powiadomienia przesłane z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, w tym:

- **41** powiadomień alarmowych (18 powiadomień Komisji Europejskiej oraz 23 powiadomień krajowych),

- **18** powiadomień informacyjnych (3 powiadomienia Komisji Europejskiej oraz 15 powiadomień krajowych),

- **3** powiadomienia o niezgodności Komisji Europejskiej,

Za pośrednictwem PWIS w Łodzi, otrzymano również 12 zgłoszeń (10 alarmowych i 2 informacyjne) Głównego Lekarza Weterynarii dotyczące wykrycia obecności bakterii chorobotwórczych Salmonella w mięsie drobiowym i na fermie kurzej, enterotoksyn gronkowcowych w mięsie mielonym z kurczaka, obecności antybiotyków w wątrobie wieprzowej wykorzystywanej do produkcji produktów wieprzowych tj. Salami wielkopolskiego i kiełbasy dojrzalej.

Powiadomienia dotyczyły:

- środków spożywczych ogólnego spożycia - 40
- suplementów diety - 14
- materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – 8

Po otrzymaniu powiadomień oraz list dystrybucji produktów zgłoszonych do systemu RASFF przeprowadzono kontrole w obiektach, do których trafiła kwestionowana partia. W wielu przypadkach (głównie marketach oraz sklepach tzw. „sieciowych”), w celu weryfikacji działań podjętych przez producentów bądź dystrybutorów kwestionowanych produktów, informacje oraz stosowne dokumenty uzyskiwano od przedsiębiorców z terenu powiatu pabianickiego poprzez

kontakt telefoniczny bądź e-mailowy. Najczęściej postępowania wyjaśniające wykazywały, iż kwestionowany towar został już wycofany z obrotu i zabezpieczony. Zobowiązywano przedsiębiorców do informowania o dalszym sposobie zagospodarowania kwestionowanych wyrobów (najczęściej zwrot do dostawcy lub utylizacja) i przedstawienia stosownych dokumentów, tj. protokoły zniszczenia lub faktury korygujące.

W 2021 r. zarejestrowano 32 interwencje, interwencje zasadnych lub częściowo zasadnych było 9 (co stanowi 28,12%), w:

- sklepach spożywczych – 3
- kioski szkolne – 1
- zakładach usług cateringowych – 1
- żywienie zbiorowe otwarte – 2
- sprzedaż internetowa -1
- piekarnie -1.

Za niezasadnione uznano 23 interwencje (tj. 71,88%).

Interwencje dotyczyły:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej artykułów spożywczych oraz gotowych posiłków, w tym stwierdzenia zanieczyszczenia biologicznego (muchy)
- wprowadzania do obrotu handlowego przeterminowanych środków spożywczych,
- niewłaściwych warunków przechowywania środków spożywczych, w tym środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych podczas produkcji środków spożywczych oraz obrotu handlowego środkami spożywczymi,
- braku orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników mających kontakt z żywnością,
- niewłaściwych warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń, urządzeń oraz sprzętu,
- nieprzestrzegania przepisów covid-19,
- niewłaściwego oznakowania artykułów spożywczych,
- prowadzenia działalności gastronomicznej bez zatwierdzenia przez PPIS.

Konsumenci najczęściej składali skargi na miejsca obrotu handlowego środkami spożywczymi, 5 interwencji w sklepach dotyczyło nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny w dobie epidemii koronawirusa. Skarżący zwracali uwagę m. in. na:

- zbyt dużą liczbę klientów przebywających jednocześnie w obiekcie,
- brak zachowanego dystansu społecznego, w szczególności przy kasach,
- brak środków do dezynfekcji rąk czy rękawiczek jednorazowego użytku dostępnych dla klientów,
- zbyt małą częstotliwość dezynfekcji koszyków i wózków zakupowych,
- niestosowania się do nakazu zasłaniania ust i nosa przez pracowników sklepów.

W wyniku przeprowadzanych postępowania wyjaśniających nie stwierdzano nieprawidłowości.

Skargi dotyczyły również niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, o niewłaściwych cechach organoleptycznych, po upływie terminu przydatności do spożycia, czy daty minimalnej trwałości bądź niewłaściwych warunków przechowywania środków spożywczych, niewłaściwego

stanu sanitarno-technicznego zakładu produkcji oraz braku aktualnych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Trzy interwencje dotyczące sklepów były uzasadnione. Konsumentom informowali o niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów oraz artykułach spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. W każdym z obiektów podczas kontroli stwierdzono artykuły spożywcze przeterminowane. Nałożono 3 mandaty karne w wysokości 250 zł, 200 zł i 150 zł.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych ogółem nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 3600 zł. Karanie mandatowe stosowano najczęściej za:

- niewłaściwe warunki sanitarne produkcji i obrotu środkami spożywczymi,
- przeterminowane artykuły spożywcze,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w kontakcie z żywnością,
- niewłaściwe warunki przechowywania artykułów spożywczych oraz niezabezpieczone artykuły spożywcze przed zabrudzeniem i wtórnym zakażeniem,
- brak prawidłowego zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami, brak środków do dezynfekcji sprzętu,
- brak prawidłowego wyposażenia punktów wodnych.

Na skutek interwencji wydano 4 decyzje administracyjne: dotyczące zapewnienia wewnętrznej kontroli jakości zdrowotnej żywności i przestrzegania zasad higieny poprzez systematyczne prowadzenie rejestrów w ramach kontroli wewnętrznej oraz poprawy stanu sanitarno-technicznego.

Współpraca pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pabianicach a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach prowadzona była w oparciu o porozumienie z dnia 16.11.2018 r. o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu pabianickiego. W oparciu o ww dokument dwa razy do roku uaktualniane są w porozumieniu z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach listy zakładów objętych wspólnym nadzorem. Uaktualnione listy zatwierdzane są i podpisane przez obu inspektorów.

W roku 2021 pod wspólnym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej pozostawało 12 obiektów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego, tj:

- 3 wytwórnie lodów produkujące lody na bazie mleka, (z czego 1 ma zawieszoną działalność)
- 4 zakłady garmazeryjne (z czego 1 zawieszenie działalności decyzjami obu inspekcji w latach poprzednich, 1 dopisany w listopadzie 2021 r. roku),
- 2 magazyny hurtowe,
- 1 restauracja (objęta nadzorem PIWet. w Pabianicach w grudniu 2020 roku i wpisana jako działalność, marginalna, lokalna i ograniczona w zakresie produkcji wyrobów garmazeryjnych mięsnych dostarczanych do odbiorców zewnętrznych poprzez inne obiekty obrotu)

Ponadto w Rejestrze Podmiotów Sektora Paszowego prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pabianicach figurują 2 zakłady objęte nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach, przeznaczające część swojej produkcji na cele paszowe, takie jak młyn gospodarczy i piekarnia.

W 10 funkcjonujących obiektach objętych wspólnym nadzorem z uwagi na panującą sytuację epidemiczną w roku sprawozdawczym nie planowano kontroli. Przeprowadzono 1 kontrolę zatwierdzającą nowopowstały zakład garmażeryjny, który objęty będzie wspólnym nadzorem.

W ramach wzajemnej współpracy obie inspekcje w lutym i sierpniu 2021 r. przekazywały aktualne listy zakładów objętych wspólnym nadzorem.

Otrzymywano od inspekcji weterynaryjnej informacje o stwierdzonych obecnościach Salmonella w surowym mięsie drobiowym.

Ponadto przekazywano zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową skargi konsumentów na niewłaściwą jakość zdrowotną wyrobów wędliniarskich, przetworów mleczarskich i lodów z udziałem mleka do powiatowych lekarzy weterynarii.

W roku 2021 nie organizowano wspólnych szkoleń oraz nie współpracowano w ramach systemu RASFF z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach.

Rok 2021 był kolejnym, specyficznym, trudnym rokiem, jeśli chodzi o działania w zakresie bezpieczeństwa żywności. Ze względu na panującą pandemię realizację zadań w zakresie bezpieczeństwa żywności ograniczono do niezbędnego minimum, prowadząc działania kontrolne w obiektach żywności i żywienia tylko w niezbędnym zakresie. Z uwagi na panującą epidemię nie zrealizowano wszystkich zaplanowanych na 2021 rok kontroli kompleksowych obiektów.

Duża liczba zakażeń wirusem Sars-Cov-2 na terenie powiatu pabianickiego w I i IV kwartale 2021 roku spowodowała, że wszyscy pracownicy merytoryczni praktycznie zaprzestali działań nadzorowych, czynnie włączając się we współpracę z sekcją epidemiologii w zakresie działań przeciwepidemicznych oraz kontroli sanitarnych w obiektach pod kątem przestrzegania przepisów tzw. covidowych.

Przeprowadzano kontrole z udziałem Policji, często również w obiektach nie będących pod nadzorem sekcji. Rozpatrywano skargi klientów na nieprzestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Prowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami poddanymi izolacji i kwarantannie, wystawiano stosowne decyzje, wpisywano dane do systemu SEPIS.

III. SEKCJA HIGIENY ŚRODOWISKA

Nadzór nad warunkami pracy

Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska w zakresie działalności Higieny Pracy PSSE w Pabianicach znajdowały się w 2021 r. 531 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 16 632 pracowników.

Najliczniejszą grupę nadzorowanych zakładów stanowią te prowadzące działalność zaklasyfikowaną w dziale PKD 14 – „Produkcja odzieży” – 123 zakłady nadzorowane.

Kolejnymi pod względem liczby zakładów są:

- PKD 13 – produkcja wyrobów tekstylnych – 45 zakładów.
- PKD 45 - Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych – 44 zakłady.

Działalność kontrolna i represyjna

W roku w 2021 r. przeprowadzono 112 kontroli sanitarnych, skontrolowano 110 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 7381 pracowników.

W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości wystawiono 7 decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje dotyczyły poprawy warunków pracy. Wystawiono również 4 decyzje płatnicze za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości.

W wystawionych decyzjach wydano łącznie 13 nakazów. Nakazy dotyczyły m.in.:

- obniżenia poziomu czynników szkodliwych do wartości poniżej NDN/NDS - 2 nakazy;
- zapewnienie bezwzględnie stosowania ochronników słuchu - 1 nakaz;
- przedłożenia aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy w warunkach przekroczeń - 2 nakazy;
- opracowanie lub uzupełnienie oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy – 3 nakazy;
- przedłużenie terminu wykonania nakazu dotyczącego opracowania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy stwarzanego przez czynnik chemiczny – 2 nakazy
- sklasyfikowanie mieszaniny chemicznej zgodnie z zasadami klasyfikacji zawartymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16.12.2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania, i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L Nr 353 z 31.12.2008 r., str.1, z późn. zm.) – 1 nakaz;
- sporządzenie karty charakterystyki mieszaniny chemicznej zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia Komisji (UE) 2020/878 z dnia 18.06.2020 r. zmieniającym załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) – 1 nakaz;
- zainstalowanie w pomieszczeniach, w których występuje niebezpieczeństwo oblania pracowników środkami żrącymi natrysków ratunkowych (prysznic bezpieczeństwa), do obmycia całego ciała – 1 nakaz;
- wygaśnięcie decyzji wydanej przez Państwowego Inspektora Sanitarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – 4 nakazy.

Nie wystawiono żadnej decyzji unieruchamiających stanowiska pracy.

Przekroczenia normatywów higienicznych

W roku w 2021 r. stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych dla czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 2 zakładach pracy.

W sumie pod nadzorem PPIS w Pabianicach było 18 zakładów z przekroczeniami normatywów higienicznych, w warunkach pracy w przekroczeniach pracowało 481 osób, w tym 480 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia NDN hałasu, natomiast 1 osoba w przekroczeniach NDS pyłów.

W porównaniu do roku 2020, poprawie uległy warunki pracy 29 pracowników zatrudnionych w sześciu zakładach pracy. Poprawę osiągnięto poprzez następujące działania:

PKD 10 - W 1 zakładzie zlikwidowano przekroczenie stężenia pyłu mąki na stanowisku piekarza poprzez podjęcie następujących działań: przeprowadzono przegląd i czyszczenie wentylacji, zwiększono moc wentylatorów (o 70 %), rurę wysypową przesiewacza do mąki wyposażono w rękaw z tkaniny, który ma za zadanie zmniejszyć pylenie przy wysypywaniu mąki po przesianiu (1 pracownikowi poprawiono warunki pracy).

W drugim zakładzie zmniejszono liczbę pracowników zatrudnionych w przekroczeniach NDN hałasu; poprawiono tym samym warunki pracy 13 pracownikom (przeniesiono na inne stanowiska pracy, na których nie występują przekroczenia).

PKD 13- W jednym zakładzie zlikwidowano przekroczenie NDN hałasu poprzez skrócenie czasu pracy przy obsłudze krosien oraz przeprowadzenie remontu maszyn. Poprawiono warunki pracy 3 pracownikom.

Drugi zakład został zlikwidowany.

PKD 14 - w jednym zakładzie zostało zlikwidowane przekroczenie NDN hałasu - przeniesiono stanowiska pracy, na których były przekroczenia do pomieszczeń o większej powierzchni, wymieniono park maszynowy. Poprawiono warunki pracy 7 pracownikom.

W drugim zakładzie na jednym stanowisku zlikwidowano przekroczenie NDN hałasu - wymieniono na wibroprasach odboje gumowe (tzw. poduszki), wyregulowano falowniki przy silnikach wibracyjnych. Poprawiono warunki pracy 1 pracownikowi.

W 2021 r. nie nałożono mandatów. Nie nałożono grzywnien w celu przymuszenia wykonania obowiązku oraz nie wystawiono upomnień.

Narażenie na czynniki rakotwórcze

W roku w 2021 r. pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdowało się 16 zakładów, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze, skontrolowano 7 zakładów. Do czynników rakotwórczych występujących w skontrolowanych zakładach należą: błękit tetrazoliowy, tlenek arsenu (III), benzen, chlorek etylenu, tlenek etylenu, fenoloftaleina, chlorowodorek fenylohydrazyny, siarczan hydrazyny, N-nitrozodietylamina, dichromian (VI) potasu, trichloroetylen, tioacetamid, bromian (V) potasu, hydrazyna, chromian (VI) potasu, kobaltu (II) chlorek 6 hydrat, kobaltu (II) azotan 6 hydrat, formaldehyd, czerwień zasadowa 9, fiolet krystaliczny, heksanitrokobaltan (III) sodu, benzyna ekstrakcyjna, p-anizydyna, fenylohydrazyna, siarczan miedzi 5 hydrat, chlorek niklu (II), siarczan niklu, pył drewna.

W skontrolowanych zakładach na czynniki rakotwórcze narażonych było 116 pracowników, w tym 69 kobiet.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

W ewidencji PSSE w Pabianicach znajdują się 64 podmioty wprowadzające do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach, w tym 20 dalszych użytkowników - formulatorów i 44 dystrybutorów.

Przeprowadzono 67 kontroli w zakresie substancji i mieszanin chemicznych, w tym w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin 9 kontroli u dalszych użytkowników - formulatorów, 14 kontroli u dystrybutorów.

Podczas kontroli u 1 dalszego użytkownika stwierdzono nieprawidłowo sporządzoną kartę charakterystyki oraz klasyfikację mieszaniny.

Na terenie powiatu pabianickiego znajdują się dwa podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze, podmioty te są zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktami biobójczymi. Podmioty te nie zostały skontrolowane w 2021 r. Przeprowadzono również 15 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania produktów biobójczych.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie stosowania w działalności zawodowej substancji i mieszanin chemicznych.

W 297 zakładach stosowane są w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Przeprowadzono 44 kontrole w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Podczas kontroli tych podmiotów dokonano oceny kart charakterystyki i oznakowania stosowanych chemikaliów.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy.

W ewidencji PSSE w Pabianicach jest 145 zakładów, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. W 2021 roku skontrolowano 42 zakłady, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne.

Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

W roku 2021 przeprowadzono 14 kontroli w zakresie prekursorów narkotyków, były to kontrole u stosujących w działalności zawodowej prekursorów. Jeden podmiot prowadzi na terenie powiatu pabianickiego operacje w zakresie przetwarzania prekursora narkotykowego kat. 2 - bezwodnika octowego oraz operacje w zakresie wprowadzania do obrotu prekursora narkotykowego kat. 2 - bezwodnika octowego. Podmiot ten nie został skontrolowany w 2021 roku. W skontrolowanych podmiotach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prekursorów narkotykowych.

Nowe substancje psychoaktywne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w 2021 roku, z uwagi na epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 nie przeprowadzał kontroli w związku z wnioskami złożonymi do Inspektora do spraw Substancji Chemicznych, w celu wydania zezwoleń, o których mowa w art. 40a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzspółnotowej dostawy lub wewnątrzspółnotowego nabycia oraz wprowadzenia do obrotu nowych substancji

psychoaktywnych. Na podstawie posiadanej dokumentacji wydano 1 opinię dotyczącą podmiotu ubiegającego się o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie przerabiania, przywozu oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia nowych substancji psychoaktywnych. Podmiot został zweryfikowany pozytywnie i uzyskał od Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych decyzję zezwalającą na przerabianie, przywóz oraz wewnątrzwspólnotowe nabycie nowych substancji psychoaktywnych.

Ponadto przeprowadzono 3 kontrole podmiotów posiadających zezwolenia dotyczące wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzenia do obrotu nowych substancji psychoaktywnych – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Choroby zawodowe

W roku 2021 zgłoszono 3 podejrzenia chorób zawodowych:

- odmroźliny charakteryzujące się zmianami w obrębie błon śluzowych jamy ustnej, krtani i gardła (wymieniona w poz. 24.3 aktualnego wykazu chorób zawodowych) u pracownika zatrudnionego na stanowisku Specjalisty ds. handlu,
- astma oskrzelowa (wymieniona w poz. 6 aktualnego wykazu chorób zawodowych) u pracownika zatrudnionego na stanowisku pracownika sanitarnego;
- borelioza (wymieniona w poz. 26 aktualnego wykazu chorób zawodowych) u rolnika.

W 2021 r. wystawiono 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej: borelioza, wymieniona w poz. 26 wykazu u 2 rolników.

Wystawiono również 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie pabianickim w latach 2004 – 2020.

2018 r. – 3 choroby zawodowe; 2019 r. – 3 choroby zawodowe; 2020 r. – 2 choroby zawodowe; 2021 r. – 2 choroby zawodowe.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami.

PPIS w Pabianicach w roku 2021 prowadził współpracę z następującymi podmiotami:

- WOMP w Łodzi i IMP w Łodzi – przekazywanie kart oceny narażenia zawodowego oraz decyzji w sprawie chorób zawodowych i kart stwierdzenia choroby zawodowej;
- Przekazywanie do Państwowej Inspekcji Pracy decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych.
- ZUS – przekazywanie informacji o terminie, w którym decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej stała się prawomocna;
- współpraca z Biurem ds. Substancji Chemicznych w sprawie informacji na temat obrotu prekursorami narkotyków oraz spełnienia wymagań w związku z prowadzeniem działalności w zakresie przetwarzania, przerabiania, przewozu oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia nowych substancji psychoaktywnych przez nadzorowane podmioty;

Promocja Zdrowia w zakładach pracy w 2021 r.

W roku 2021 prowadzono na terenie powiatu pabianickiego następujące działania promocyjne w zakładach pracy:

- informowano o szkodliwości palenia tytoniu oraz obowiązywania zakazu palenia tytoniu;
- w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną związaną z występowaniem koronawirusa SARS CoV-2 zalecano pracodawcom wzmocnienie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego zatrudnionych pracowników, działań dotyczących organizacji pracy, rozwiązań technicznych oraz działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących między innymi przestrzegania podstawowych zasad higieny związanych z myciem i dezynfekcją rąk, dezynfekcją zakładu i stanowisk pracy.

Nadzór nad zakazem wprowadzania do obrotu środków zastępczych

W 2021 roku na terenie powiatu pabianickiego nie funkcjonował żaden sklep stacjonarny, w którym wprowadzane były do obrotu środki zastępcze.

Nie przeprowadzono kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nie wydano decyzji administracyjnych, nie wydawano postanowień, nie dokonano zabezpieczenia opakowań jednostkowych środków zastępczych, nie pobierano próbek produktów do badań.

Monitoring podejrzeń zatruc środkówami zastępczymi

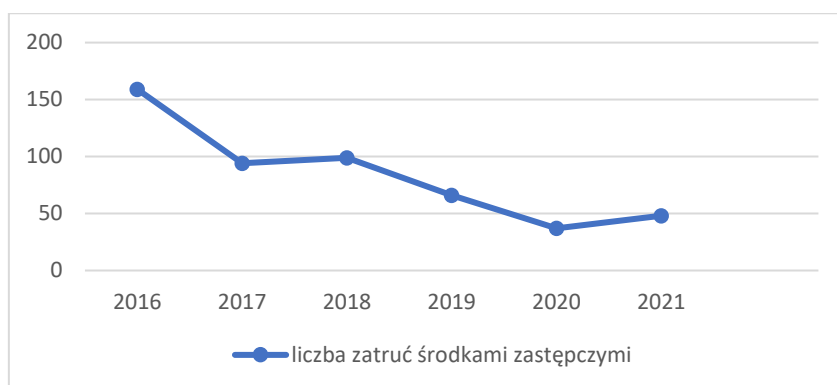
Od roku 2015 prowadzony jest systematyczny, codzienny monitoring podejrzeń zatruc środkami zastępczymi w oparciu o zgłoszenia ze Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Pabianickiego Centrum Medycznego, Pabianickiego Centrum Psychiatrycznego.

W roku 2021 odnotowano 48 zgłoszeń podejrzeń zatruc środkami zastępczymi.

Liczba zgłoszeń podejrzeń zatruc dopalaczami w latach 2016 - 2021

ROK	WIEK					PŁEĆ		RAZE M
	<18	18 - 30	31-40	>40	B.D.	K	M	
2016	12	84	50	13	0	17	142	159
2017	3	63	23	5	0	12	82	94
2018	3	63	31	2	0	19	80	99
2019	0	48	16	2	0	13	53	66
2020	0	24	11	1	1	9	28	37
2021	1	27	13	7	0	8	40	48

- **B.D. – nie ustalono wieku**

Rys. Liczba zgłoszeń podejrzeń zatruc dopalaczami w latach 2016 - 2021

Liczba podejrzeń zatruc w roku 2021 w podziale na wiek i płeć osób zatrutych

WIEK					PŁEĆ		
<18	18 - 30	31-40	>40	B.D.	K	M	RAZEM
1	27	13	7	0	8	40	48

– B.D. – nie ustalono wieku

Analiza zatruc oraz rodzaju udzielonego świadczenia zdrowotnego po nowelizacji ustawy o p.n. i ustawy o PIS

Niehospitalizowany (NH)	0
ambulatoryjne świadczenie zdrowotne (AA)	0
obserwacja w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR)	3
pobyt do 8 godzin w szpitalnym oddziale ratunkowym lub izbie (SOR/IP)	0
hospitalizacja powyżej 24 godzin (H)	45
RAZEM	48

Ocena stanu sanitarnego powiatu pabianickiego w zakresie zagadnień Higieny Komunalnej za 2021 r.

Nadzór nad jakością wody

Liczba ludności ogółem w powiecie pabianickim w 2021 r. wynosiła: 118 681.

Liczba ludności korzystającej z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdujących się pod kontrolą PSSE w Pabianicach w 2021 r. wynosiła: 110 876. Pod nadzorem sanitarnym PSSE w Pabianicach w 2021 r. znajdowało się 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 1 wodociąg lokalny zaopatrujący w wodę do spożycia oraz 4 wodociągi wykorzystujące wodę z ujęć indywidualnych w ramach działalności na rynku spożywczym.

1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

Miasto Pabianice

- **wodociąg w Pabianicach** zasilany jest przez 2 stacje uzdatniania wody zlokalizowane w Pabianicach przy ul. Wodna 8 i ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" 12.
Produkcja wody 7579 m³/dobę.
Liczba ludności w Pabianicach wynosiła – 63 479.
Liczba ludności korzystającej z wody pochodzącej z sieci wodociągowej zbiorowego zaopatrzenia w wodę wynosiła: 59 500.
Długość sieci wodociągowej to: 168,40 km.
Przeprowadzono 2 kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Pabianicach.

Miasto Konstancin Łódzki

- **Wodociąg w Konstancynie Łódzkim** zasilany jest z stacji uzdatniania wody położonej przy ul. Wodociągowej 7 w Konstancynie Łódzkim.
Produkcja wody 4013 m³/dobę.
Liczba ludności w Konstancynie Łódzkim wynosiła 18 399.
Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej wynosiła: 18 100.
Długość sieci wodociągowej to: 89,07 km.
W związku z sytuacją epidemiczną w kraju nie przeprowadzono kontroli stacji uzdatniania wody.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Konstancynie Łódzkim.

Gmina Dobroń

- **Wodociąg w Dobroniu** zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Markówce.

Produkcja wody 1378 m³/dobę.

Liczba ludności ogółem w gminie Dobroń wynosiła 7 824.

Liczba ludności korzystająca z wodociągu wynosiła: 7 198.

Długość sieci wodociągowej to: 104,54 km.

Przeprowadzono 1 kontrolę stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dobroniu.

Gmina Ksawerów

Wodociąg w Ksawerowie zaopatrywany przez stację uzdatniania wody w Ksawerowie ul. Szkolna 15e oraz w Gadce Nowej przy ul. Ogrodników 2a.

Produkcja wody 1069 m³/dobę.

Liczba ludności ogółem w gminie Ksawerów wynosiła: 7 626

Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 6 354 .

Długość sieci wodociągowej to: 50,6 km.

Przeprowadzono kontrolę stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Ksawerowie.

Gmina Dłutów

Ogólna liczba ludności w gminie Dłutów wynosiła 4 687.

Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdujących się w gminie Dłutów korzystało: 4 492 osób, w tym:

- Wodociąg w Dłutowie

Zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Dłutowie ul. Wysoka 8.

Produkcja wody 487 m³/dobę.

Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 2 894.

Długość sieci wodociągowej to: 57,1 km.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dłutowie.

Nie przeprowadzono kontroli stacji uzdatniania wody.

- Wodociąg w Ślądkowicach

Zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Ślądkowicach.

Produkcja wody 73 m³/dobę.

Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 996.

Długość sieci wodociągowej to: 35,1 km.

Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Śładkowicach.

- Wodociąg w Czyżeminie

Zasilany jest z ujęcia w Czyżeminie.

Woda nie jest uzdatniana.

Produkcja wody 113 m³/dobę.

Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 602 .

Długość sieci wodociągowej to: 20,2 km.

Przeprowadzono kontrole ujęcia wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Czyżeminie.

Gmina Pabianice

Liczba osób zamieszkałych w gminie Pabianice wynosiła 7 898

Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Gminie Pabianice korzystało 6859 osób, w tym:

- Wodociąg w Rydzynach

Zasilany ze stacji uzdatniania w Rydzynach.

Produkcja wody 374 m³/dobę.

Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 2 406 osób.

Długość sieci wodociągowej to: 41,65 km.

Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Rydzynach.

- Wodociąg w Górcie Pabianickiej

Zasilany ze stacji uzdatniania w Górcie Pabianickiej.

Produkcja wody 199 m³/dobę.

Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1173 osób.

Długość sieci wodociągowej to: 16,22 km.

Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Górcie Pabianickiej.

- Wodociąg w Żytowicach

Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Żytowicach.

Produkcja wody 452 m³/dobę.

Długość sieci wodociągowej 54,13 km.

Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 3280.

Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Żytowicach.

Gmina Lutomiersk

Ogólna liczba ludności w gminie Lutomiersk wynosiła 8 768 osób.

Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w gminie Lutomiersk korzystało 8 373 osób, w tym:

– **Wodociąg w Lutomiersku**

Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Lutomiersku.

Produkcja wody 512 m³/dobę.

Długość sieci wodociągowej to: 28,95 km.

Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 2 596.

W związku z stwierdzonymi przekroczeniami parametrów żelaza i manganu w wodzie podawanej do sieci oraz w sieci w próbkach wody pobranych do badania w ramach kontroli wewnętrznej w miesiącu grudniu 2021r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wszczął postępowanie administracyjne **wobec producenta mające na celu wyegzekwowanie doprowadzenia wody do wartości parametrycznej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07.12. 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Przekroczone parametry w wodzie do spożycia nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi.**

Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.

Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Woda warunkowo nadaje się do spożycia przez ludzi.

– **Wodociąg w Kazimierzu.**

Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Kazimierzu.

Produkcja wody 405 m³/dobę.

Długość sieci wodociągowej w Kazimierzu to: 36,90 km

Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1918 .

Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Kazimierzu.

– **Wodociąg w Prusinowicach**

Zasilany jest z jednej stacji uzdatniania w Prusinowicach.

Produkcja wody 448 m³/dobę.

Długość sieci wodociągowej to: 60,08 km.

Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1 724. Pod koniec roku sprawozdawczego w próbkach wody pobranych w ramach kontroli urzędowej stwierdzono przekroczenie bakterii grupy coli w wodzie podawanej do sieci oraz w sieci.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach po przeanalizowaniu stopnia zagrożenia dla zdrowia ludzi, z uwagi na złą jakością wody, spowodowaną przekroczeniem wyżej wymienionych parametrów w wodzie podawanej do sieci oraz w sieci wydał decyzję o braku przydatności wody do spożycia w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Prusinowicach z terminem na doprowadzenie wody do parametrów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) do dnia 26.11.2021 r. Na czas działań naprawczych zasilanie w wodę miejscowości, które była zaopatrywana przez stację uzdatniania w Prusinowicach przejęła stacja uzdatniania w Konstancynie Łódzkim. W trakcie prac naprawczych ustalono, że prawdopodobnie przyczyną zanieczyszczenia wody był zły stan zbiorników magazynujących wodę uzdatnioną. W związku z tym Gmina Lutomiersk zwróciła się z pismem do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach o przedłużenie terminu wykonania decyzji do dnia 08.12.2021 r. Termin został przedłużony. Badania wody wykonane po pracach naprawczych w ramach kontroli wewnętrznej oraz urzędowej nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Prusinowicach na koniec roku sprawozdawczego. Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

– **Wodociąg w Szydłowie**

Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Szydłowie.

Produkcja wody 300 m³/dobę.

Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 2 135 osób.

Długość sieci wodociągowej to: 69,29 km.

Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno - porządkowy oraz pod względem technicznym nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Szydłowie.

2. Wodociągi lokalne

Pod nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Pabianicach w 2021 r. było: 5 wodociągów lokalnych, z których 1 zaopatrywał w wodę do spożycia

- Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich w Konstancynie Łódzkim ul. Ignacew 9.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu lokalnym.

Pozostałe obiekty działają na rynku spożywczym i wykorzystują wodę z własnych ujęć do celów produkcyjnych:

- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Zarębski” Piotr Zarębski, Ksawerów ul. Zachodnia 25
- P.P.H. Ankor Alojzy Antoniak w spadku, Dobroń, Róża 9,

- Gospodarstwo Suflidowo Józef Suflida, Dłutów, Świerczyna 85,
  - Restauracja Zajazd Urszula Placek, Pabianice ul. Partyzancka 173.
- Jakość wody w badanym zakresie nie budziła zastrzeżeń.

3. BASENY I KĄPIELISKA

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdują się:

Pływalnie kryte

- Pabianice, ul. Grota Roweckiego 3;
- Konstaktynow Łódzki, ul. Kilińskiego 75a;
- Pabianice, ul. Zamkowa 2 - basen hotelowy w „Fabryce Wełny”;

W ramach kontroli urzędowej zostały pobrane próbki wody z niecek basenowych oraz zostały przeprowadzone kontrole obiektów pod kątem sanitarno- porządkowym, technicznym oraz przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii na terenie kraju. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach nie wydawał w roku 2021 żadnej decyzji dotyczącej niewłaściwej jakości wody w niecce basenowej ani złego stanu sanitarnego – technicznego basenu.

Kąpieliska

W 2021 r. na terenie powiatu pabianickiego funkcjonowały 2 kąpieliska: „Lewityn” przy ul. Bugaj 110 w Pabianicach oraz „Nad Stawem” w Konstaktynowie Łódzkim ul. Łaska 62/64.

Przed sezonem zostały pobrane próbki wody do badania z kąpielisk w ramach kontroli urzędowej. Pod względem mikrobiologicznym nie stwierdzono przekroczeń.

W ocenie wizualnej wody przed sezonem w kąpielisku „Nad Stawem „w Konstaktynowie Łódzkim stwierdzono zakwit sinic, w związku z tym woda nie nadawała się do kąpeli.

Na podstawie badań i oceny wizualnej przeprowadzonej w ramach kontroli wewnętrznej woda w kąpielisku została dopuszczona do kąpeli w dniu 06.08.2021 r. Kontrola sanitarna kąpieliska przeprowadzona w dniu 16.08.2021r. przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach wykazała podczas dokonywania oceny wizualnej jakości wody zakwit sinic w pobliżu miejsca wyznaczonego do kąpeli. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał decyzję o tymczasowym zakazie kąpeli w kąpielisku do czasu całkowitego ustąpienia zakwitu sinic.

W trakcie realizacji harmonogramu przez organizatora kąpieliska w próbkę wody pobranej do badania w dniu 16.08.2021r. stwierdzono przekroczenie bakterii *Escherichia coli* oraz zakwit sinic. W związku z przekroczeniem mikrobiologicznym została pobrana próbka wody przez organizatora kąpieliska, w ramach kontroli wewnętrznej. W ramach kontroli urzędowej została pobrana dodatkowa próbka wody przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach. W próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń mikrobiologicznych.

Do końca sezonu kąpielowego tj. do dnia 31.08.2021r. woda w kąpielisku nie nadawała się do kąpeli.

W sprawozdaniu z badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono występowanie zakwitu sinic w kąpielisku. „Lewityn” w Pabianicach. Ocena wizualna przeprowadzona przez

pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach potwierdziła występowanie wyżej wymienionego zanieczyszczenia.

W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał decyzję o tymczasowym zakazie kąpieli w kąpielisku do czasu całkowitego ustąpienia zakwitów sinic.

Woda w kąpielisku nie nadawała się do kąpieli okresie **od dnia 30.07.2021 r. do końca sezonu kąpielowego, tj. do 31.08.2021 r.**

Na podstawie próbek mikrobiologicznych obejmujących 4 sezony kąpielowe sklasyfikowano jakość wody w kąpielisku „Lewityn” jako doskonałą.

W trakcie sezonu kąpielowego zostały przeprowadzone kontrole sanitarne w których dokonywano oceny wizualnej wody w kąpielisku pod względem zanieczyszczeń przedmiotów pływających w wodzie, zakwitów sinic, stanu sanitarno-porządkowego oraz zabezpieczenia przeciwepidemicznego obiektu. Na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Bugaj 110 w Pabianicach funkcjonował „Wodny Plac Zabaw”. Organizator wykonywał badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, uprzednio uzgodnione z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pabianicach w zakresie parametrów mikrobiologicznych. Sprawozdania z badań przekazywane były Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Pabianicach.

W badanym zakresie w próbkach wody nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzono kontrole pod kątem sanitarno- porządkowym oraz zabezpieczenia przeciwepidemicznego obiektu.

Wnioski

1. Jakość wody nie budziła zastrzeżeń w następujących wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia:

wodociąg w Pabianicach;
wodociąg w Konstantynowie;
wodociąg w Ksawerowie;
wodociąg w Dłutowie;
wodociąg w Górcie Pabianickiej;
wodociąg w Rydzynach;
wodociąg w Prusinowicach;
wodociąg w Czyżeminiu;
wodociąg w Kazimierzu;
wodociąg w Żytowicach;
wodociąg w Ślądkowicach;
wodociąg w Szydłowie;
wodociąg w Dobroniu.

2. Warunkowo nadawała się do spożycia woda w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę -w Lutomierniku ze względu na przekroczenia parametrów żelaza manganu w wodzie podawanej do sieci oraz w sieci.

W badanych próbkach wody w ramach kontroli wewnętrznej oraz w kontroli urzędowej pobieranej w punktach zgodności wykrywane były przekroczenia parametrów fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych. Przekroczenia te były krótkotrwałe, powtórzone badania wody nie potwierdzały przekroczeń.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pobierali próbki wody ciepłej w obiektach w których prowadzona jest działalność lecznicza oraz budynkach zamieszkania zbiorowego.

W dwóch obiektach w próbkach wody pobranych w ramach kontroli urzędowej twierdzono przekroczenie liczby bakterii Legionella sp. w 100 ml wody na poziomie średnim oceny skażenia w punkcie poboru. W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wystosował pismo do właścicieli obiektów o podjęciu działań mających na celu redukcję liczby bakterii. Powtórzone badania wykonane w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazało przekroczeń.

Ogółem w 2021 r. pobrano 157 próbek wody, w tym:

- 99 próbek wody do spożycia;
- 3 próbek wody z basenów kąpielowych
- 42 próbek wody ciepłej w kierunku pałeczek Legionella sp.
- 3 próbki wody z kąpieliska

Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska PSSE w Pabianicach w 2021 r. znajdowało się ogółem 484 obiektów.

Przeprowadzono ogółem 209 kontroli sanitarnych.

W ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej w okresie sprawozdawczym skontrolowano pod względem sanitarno-porządkowym :

- bazę noclegową na terenie powiatu pabianickiego (hotele, motele, pokoje gościnne, pole namiotowe)

Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Skontrolowane obiekty były kontrolowane również pod kątem przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w związku z pandemią Covid-19. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdują się 1 ubikacja publiczna:

- Konstantynów Łódzki, Plac Kościuszki

Stan sanitarno – porządkowy skontrolowanej ubikacji nie budził zastrzeżeń.

W ramach nadzoru nad toaletami publicznymi znajdującymi się w takich obiektach jak centra handlowe, stacje paliw, przeprowadzono kontrole w 3 obiektach. Stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny toalet nie budził zastrzeżeń. Kontrole dotyczyły również przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w związku z pandemią Covid – 19.

Ponadto na terenie powiatu pabianickiego skontrolowano 8 środków transportu drogowego dalekobieżnego i miejskiego służące do przewozu osób. Stan sanitarny skontrolowanych środków transportu nie budził zastrzeżeń.

Skontrolowano dworzec PKP w Pabianicach ul. Łaska 37. Obiekt wyposażony jest w wodę bieżącą ciepłą i zimną, nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Na terenie dworca oraz przy peronie znajdują się pojemniki na zbieranie odpadów komunalnych. Pomieszczenia dworca utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-porządkowym oraz sanitarno-technicznym. Sanitariat dla podróżnych nie budził zastrzeżeń. W skontrolowanym obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola w/w obiektu dotyczyła również przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w związku z pandemią Covid-19.

W roku sprawozdawczym w związku z panującą w kraju epidemią nie dokonano wspólnie z przedstawicielami gmin i miast powiatu pabianickiego kontroli podległych terenów i obiektów w związku z akcją dotyczącą utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin.

Nadzorem objęty jest szpital oraz przychodnie, placówka całodobowej opieki, dzienne domy pomocy społecznej oraz zakład opiekuńczo- leczniczy.

W 2021 r. wydano w Pabianickim Centrum Medycznym w Pabianicach decyzję z terminem wykonania do 30.10.2022 r. dotyczącą dostosowania pomieszczenia do magazynowania odpadów medycznych do wymogów zawartych w § 7 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5.10.2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi, w myśl którego pomieszczenie do magazynowania odpadów medycznych winno posiadać wentylację zapewniającą podciśnienie, z zapewnieniem filtracji odprowadzanego powietrza, lub wentylację grawitacyjną pod warunkiem magazynowania odpadów medycznych w szczelnie zamkniętych pojemnikach lub kontenerach i oznakowanych w zależności od rodzaju magazynowanych odpadów medycznych.

W pozostałych podmiotach objętych kontrolą nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-technicznych oraz sanitarno- porządkowych.

W ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej skontrolowano również zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, tatuażu oraz odnowy biologicznej. Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno- porządkowy zakładów nie budził zastrzeżeń. Zakłady kontrolowane były również pod kątem przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z pandemią Covid-19.

W 2021 r. prowadzono również nadzór nad zakładami pogrzebowymi oraz środkami transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich .

Zaniedbań sanitarno-porządkowych i sanitarno- technicznych nie stwierdzono.

Ogółem w ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej oraz jakością wody do spożycia i wody w kąpieliskach wydano ogółem 30 decyzji:

- decyzje na ekshumacje – 24
- decyzje na poprawę stanu technicznego - 1
- decyzja zatwierdzająca laboratorium – 1
- decyzja dotycząca braku przydatności wody do spożycia -2 w tym 1 przedłużająca
- decyzja dotycząca braku przydatności wody do kąpielii w kąpielisku-2

Działalność kontrolno – represyjna

Liczba nadzorowanych obiektów – 484

Liczba przeprowadzonych kontroli – 209

Liczba wydanych decyzji:

- płatniczych - 2

Liczba wydanych postanowień – 17

Rozpatrzono 15 interwencji od ludności, nie wydano decyzji administracyjnych, nie nałożono mandatów. Interwencje wpływające od ludności dotyczyły głównie: złego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych oraz posesji, niewłaściwej gospodarki odpadami pochodzenia zwierzęcego, hałasu wylewania nieczystości płynnych, nieprzestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, występowaniem gryzoni w budynkach zamieszkania zbiorowego

Ilość i suma nałożonych mandatów – nie nałożono.

Tab. 1 Zestawienie działalności w latach 2019 r., 2020 r., 2021 r.

Nazwa	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba obiektów pod nadzorem	461	470	484
Decyzje	17	34	30
Interwencje	29	31	15
Tytuły wykonawcze		-	-

Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania w powiecie pabianickim za rok 2021

Higiena Dzieci i Młodzieży w PSSE w Pabianicach funkcjonuje w ramach Sekcji Higieny Środowiska w której skład wchodzi również Higiena Komunalna i Higiena Pracy.

W powiecie pabianickim objętych nadzorem sanitarnym w roku 2021 było 186 placówek, w tym: 124 obiekty stałe tj.: 11 żłobków, 3 kluby malucha, 50 przedszkoli, 4 punkty przedszkolne, 26 szkół podstawowych, 1 szkoła artystyczna, 2 Licea Ogólnokształcące, 2 szkoły policealne, 10 zespołów szkół, zakład poprawczy, 2 młodzieżowe ośrodki kultury, 1 hala sportowa, 2 placówki wsparcia dziennego, 5 placówek opiekuńczo wychowawczych, 4 pozaszkolne placówki specjalistyczne + obiekty sezonowe.

W 2021r. nie wydano decyzji administracyjnych.

Żłobki/ klub malucha

Zlikwidowano Niepubliczny Żłobek „Domino” – 95-200 Pabianice, ul. Nawrockiego 28

Powstał Niepubliczny Żłobek „Bananowy Żłobek” - 95-050 Konstanyńów Łódzki, ul. 1 Maja 54

Przedszkola/ inne formy wychowania przedszkolnego

Zlikwidowano Punkt Przedszkolny „Domino” - 95-200 Pabianice, ul. Nawrockiego 28

Powstało Niepubliczne Przedszkole - 95-054 Ksawerów, ul. Tymiankowa 16

Powstał Punkt Przedszkolny –95-050 Konstanyńów Łódzki, ul. Łódzka 173

Powstał Punkt Przedszkolny – 95-200 Pabianice, ul. Nawrockiego 28

Szkoły Podstawowe

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Konstanczynie Łódzkim - wyremontowano dach
2. Szkoła Podstawowa w Szydłowie - w rozbudowie (sala gimnastyczna)
3. Szkoła Podstawowa Nr 9 w Pabianicach - wyremontowano kuchnie, jadalnie, sanitariaty

W pozostałych szkołach w okresie wakacji trwały tylko drobne remonty wykonane we własnym zakresie i prace porządkowe. W placówkach zostały opracowane regulaminy i procedury dotyczące funkcjonowania szkół w czasie pandemii.

W roku sprawozdawczym 2021r. w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzono w sumie 97 kontroli; 87 w obiektach stałych, 10 - wypoczynek letni i zimowy. Plan zamierzeń na rok 2021 nie został wykonany, ponieważ pracownicy Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Pabianicach zostali oddelegowani do obsługi COVID-19 (nie zostały przeprowadzone wszystkie kontrole zaplanowane w harmonogramie).

IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach skierowane była na popularyzację zasad zdrowego stylu życia oraz na motywowanie ludzi do przestrzegania zachowań sprzyjających zdrowiu. Była również odzwierciedleniem zapisów i zagadnień ujętych w Narodowym Programie Zdrowia, Ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej występującej w Powyższe zadania były prowadzone na terenie powiatu pabianickiego poprzez:

- Realizację interwencji programowych i interwencji nieprogramowych (akcje i kampanii prozdrowotnych).
- Nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych.
- Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Realizacja program „**Skąd się biorą produkty ekologiczne**”, którego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego, budowanie właściwych nawyków żywieniowych, propagowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. W programie udział wzięło 423 uczestników.

Realizacja program edukacji przedszkolnej „**Czyste powietrze wokół Nas**”.

To pierwszy etap nabywania wiedzy na tematy szkodliwości dymu tytoniowego. Program ten uczył sposobów radzenia sobie w sytuacjach, w których dziecko narażone było na przebywanie w środowisku osób palących. Celem programu było zwiększenie świadomości rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy

i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. W programie wzięło udział 305 uczestników.

Realizacja programu „**Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie**”, którego celem jest obniżenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupę rówieśniczą prowadzących do sięgania po różnego rodzaju substancje psychoaktywne. W programie uczestniczyło 46 uczestników.

„Baw się razem z nami”.

W ramach Akcji Lato realizowany był również streetworking, czyli warsztaty, gry i zabawy dla dzieci zorganizowane na terenie parków i skwerów. Streetworking realizowany był wspólnie z Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji w Pabianicach. 5 spotkań „Baw się razem z nami” zgromadziło 60 uczestników.

W ramach „**Akcji Lato**” przeprowadzono 2 pogadanki na temat kleszczy dla dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych na terenie naszego powiatu koloniach i półkoloniach. Liczba uczestników 64.

Dzięki współpracy z Ośrodkiem Profilaktyki Integracji społecznej w Pabianicach, Kinem Tomi oraz Komendą Powiatową Policji w Pabianicach zostaliśmy współorganizatorem fantastycznego przedsięwzięcia pt. „**Letnie Kino Profilaktyczne**”, które na swoich seansach zgromadziło ok. 200 widzów. Prezentowane filmy poruszały rozmaite problemy społeczne. Ze względu na trudną tematykę akcja skierowana była wyłącznie do dorosłych.

W dniu 24.08.2021 r. został wyemitowany film pt: „Diego” zakupiony z funduszy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Pabianicach

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną w roku 2021 opierały się w dużej części na aktywności w „sieci” poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej stacji oraz facebooku. Dzięki kontynuacji współpracy z Wydziałem Infrastruktury Technicznej i Komunikacji Urzędu Miasta Pabianic mieliśmy możliwość wyświetlania krótkich spotów oraz informacji na nośnikach multimedialnych umieszczonych w autobusach MZK co za skutkowało dotarciem do jeszcze większej liczby odbiorców.

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Liczba wydanych postanowień, decyzji i opinii w zadanym okresie.

Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

11

Uzgodnienie studium oraz projektów planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	5
Wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	53
• w tym: w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	0
Wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	0
Uzgodnień dokumentacji	43
Dopuszczenia obiektów budowlanych do użytkowania	18

W roku 2021 w powiecie pabianickim od użytkowania dopuszczone zostały m.in. następujące obiekty:

- Centrum rehabilitacji i Sportu w Konstantynowie Łódzkim
- Stację uzdatniania wody w Konstantynowie Łódzkim
- Budynek handlowy DINO w Pabianicach
- Targowisko miejskie w Konstantynowie Łódzkim
- Budynek produkcyjny JAMIR w Konstantynowie Łódzkim
- Magazyn i Pakownia firmy ADAMED PHARMA S.A. w Pabianicach
- Rozbudowa bud. Biedronki w Konstantynowie Łódzkim

Współpraca z pozostałymi sekcjami PSSE w Pabianicach głównie z *sekcją epidemiologii, sekcją żywienia oraz sekcją higieny środowiska* obejmującą konsultacje przy uzgodnieniach projektów budynków nowopowstałych oraz lokali adaptowanych pod nowe funkcje w istniejących budynkach. Przeprowadzanie wspólnych odbiorów budynków i lokali w tym: lokali gastronomicznych, handlowo-usługowych, szkół podstawowych, przedszkoli i żłobków, budynków produkcyjnych i magazynowych.

Problemy napotkane w działalności PPIS w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego to:

- Karty informacyjne przedsięwzięć przy ocenie oddziaływania na środowisko często nie zawierają istotnych, niezbędnych informacji.
- Nieodpowiednie przygotowanie obiektów budowlanych czy lokali zgłoszonych do odbioru przez ZNS.
- Wykonanie inwestycji, która nie pokrywa się z uzgodnioną pozytywnie dokumentacją projektową.